



ASIA

Rajoitukset matkapuhelimen käytössä koulupäivän aikana

KANTELOT

A on kirjoituksessaan 23.5.2013 oikeuskanslerille arvostellut Ylivieskan kaupungin Kiviojan koulun ja koulunjohtaja B:n sekä Pellon kunnan Pellon peruskoulun ja sen rehtori C:n menettelyä asiassa, joka koskee matkapuhelinten käytön rajoittamista koulupäivän aikana.

A:n mukaan Kiviojan ja Pellon koulut ovat julistautuneet kännykkävapaiksi kouluiksi. A:n mukaan päätös on tarkoittanut, ettei oppilaiden sallita pitää hallussaan koulupäivän aikana matkapuhelimia.

A kertoo, että sanomalehtitietojen mukaan Pellon koulussa puhelimet on sallittu säilyttää opettajanhuoneessa. Kiviojan koulussa oppilaan on sallittu pitää hallussaan matkapuhelinta, mutta vaadittu pitämään tästä virta pois kytkettynä koko koulupäivän ajan välitunnit mukaan lukien. Lehtitietojen mukaan Kiviojan koulussa virran sulkemista kontrolloidaan pistokokein vaatimalla puhelin koulun henkilökuntaan kuuluvan nähtäväksi.

A on todennut, että koulun kurinpitovaltuudet määritellään perusopetuslain 7 luvussa. Perusopetuslaki ei sisällä säännöstä, jonka mukaan oppilasta voidaan vaatia luovuttamaan hallussaan oleva esine koulupäivän ajaksi kenenkään muun haltuun. Perusopetuslaki ei myöskään mahdollista sitä, että oppilas määrätään kytkemään hallussaan olevaa laitetta pois päältä, mikäli tämä (oppilas) ei häiritse opetusta. Mikäli laitteen käyttäminen häiritsee opetusta, perusopetuslain 36 §:n mukainen ensisijainen toimintatapa on kehottaa oppilasta poistumaan opetustilanteesta.

A:n mukaan sekä rehtori että koulunjohtaja ovat julkisuudessa perustelleet matkapuhelinkieltoa kiusaamisen ehkäisemisellä sekä Kiviojan koulun johtaja myös matkapuhelinten aiheuttamalla säteilyriskillä. A on huomauttanut, että viranomaisen toimien tulee olla hallintolain 6 §:n ilmaiseman suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja viranomaisen toimien tulee perustua objektiiviseen tietoon. Kiviojan koulu on julkaissut internetsivuillaan joukon väitteitä, jotka koskevat matkapuhelimien käytöstä aiheutuvia ongelmia.

A katsoo, että oikeuskanslerin tulee huomauttaa kantelussa tarkoitettuja kouluja lain vastaisista puuttumisista oppilaiden oikeuksiin.

SELVITYS

Ylivieskan kaupungin sivistyslautakunta on antanut 17.9.2014 lausunnon, johon on liitetty koulunjohtaja B:n 8.9.2014 antama selvitys.

Pellon kunnan sivistyslautakunta on antanut 23.9.2014 lausunnon, johon on liitetty rehtori C:n 15.9.2014 antama selvitys.

RATKAISU

Kantelu tarkoittaa tapahtumia peruskoulussa. Peruskoulujen toimintaan sovelletaan perusopetuslakia (628/1998), jonka turvallista opiskeluympäristöä ja kurinpitoa koskevia säännöksiä on uudistettu 1.1.2014 voimaan tulleilla muutoksilla.

Selostus asiassa saadusta selvityksestä

Kiviojan koulu

Koulunjohtaja B kertoo selvityksessään, että koulussa ei ole kielletty matkapuhelimen eli niin sanotun kännykän hallussa pitämistä tai sen käyttämistä. Kännyköitä ei ole otettu oppilailta pois. Kännykästä pidetään virta pois päältä kouluaikana. Kiviojan koulun oppilaat saavat soittaa kännykällä pyydettyään siihen opettajalta luvan. Kännykkää käytetään myös tunneilla opettajan luvalla opetuksessa apuvälineenä. Selvityksen mukaan oppilaat ottavat puhelimen käyttöönsä koulun jälkeen.

Kyseisiin käytäntöihin päädyttiin, koska oppilaat kiusasivat toisiaan kännyköiden avulla välitunneilla ja jopa tunneilla ja pikku oppilaat kävivät iltapäiväkerhon aikana pornosivuilla. Lisäksi oppilaiden keskittyminen oppimiseen oli tuntien aikana heikentynyt, oli levottomuutta ja tekstiviestien soittoaännet olivat luokassa häiriötä aiheuttavia. Oppilaat eivät myöskään välitunneilla leikkineet entiseen tapaan liikuntaleikkejä, vaan selasivat kännyköitään.

Asiasta sovittiin uudet säännöt ja ne lisättiin koulun järjestyssääntöihin. Asiasta tiedotettiin oppilaille ja huoltajille. Yksikään lasten vanhemmista ei vastustanut sääntöjä vaan asiasta on oppilailta ja vanhemmilta tullut myönteistä palautetta. Selvityksen mukaan sääntöjen perustana on perusopetuslain 29 §, jonka mukaan opetuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Selvityksen mukaan samassa laissa

myös kehoitetaan laatimaan järjestyssäännöt sellaisiksi, että niiden avulla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöissä voidaan antaa koulu yhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä koskien oppilaiden turvallisuutta vahingoittavia esineitä tai aineita sekä määräyksiä niiden käytöstä ja säilytyksestä.

Selvityksen mukaan kännykän säteilyriskeistä on olemassa tieteellistä näyttöä.

Selvitykseen on liitetty jäljennös koulun internet-sivuilla olevista Kiviojan koulun säännöistä.

Ylivieskan kaupungin sivistyslautakunnan lausunnon mukaan koulun menettely ei ole ristiriidassa hyväksytyjen järjestyssääntöjen eikä perusopetuslain kanssa. Matkapuhelinten käytön rajoittamisesta, kuten kaikista muistakin opetusta häiritsevien esineiden tai laitteiden käytöstä, Ylivieskan kouluissa on annettu suositus, jonka mukaan matkapuhelimen käyttöä tulee rajoittaa, mikäli käytöstä aiheutuu häiriötä opetukselle ja oppimiselle tai ilmenee puhelimen avulla harjoitettavaa kiusaamista tai häirintää. Käytännön toimenpiteet ovat koulujen arvioitavissa ja sovellettavissa voimassaolevan lainsäädännön rajoissa.

Pellon koulu

Rehtori C on selvityksessään kertonut tulleensa rehtorin virkaan joulukuussa 2012. Heti virkaanastumisensa jälkeen hän aloitti Pellon peruskoulun yläkoululla käytännön, jossa hänelle sai antaa oppilaspalautetta. Keväällä 2013 hän sai sekä oppilailta että vanhemmilta palautetta, jonka mukaan yläkoululla oli vakavaa kiusaamista sosiaalisessa mediassa ja välineenä eritoten matkapuhelimet.

Oppilashuoltoryhmässä käytiin kiusaamistilanteita läpi keväällä 2013 ja viimeisin palaute toukokuussa johti rehtorin asettamaan kännykän käytön rajoittamiseen koulupäivien aikana. Ennen rajoittamista rehtori puhui asiasta oppilaille ja opettajille sekä lähetti vanhemmille tiedotteen. Rehtori on kertonut olleensa velvoitettu tekemään kyseisen käyttörajoituksen turvataksien oppilaiden koulurauhan sekä turvallisen oppimis- ja opetusympäristön.

Selvitykseen on muun muassa liitetty:

- jäljennös tiedotteesta, jonka mukaan koulussa on 20.5.2013 lukien rajoitettu koulupäivän aikana kännykän käyttöä ja hallussapitoa. Tiedotteen mukaan oppilaat voivat tuoda kännykkänsä opettajainhuoneeseen säilöön. Mikäli oppilaalla on painavaa asiaa puhelimen avulla hoidettavana kesken koulupäivän, hän voi tulla opettajainhuoneeseen asian hoitamaan (esim. aamunavaustilaan, jonka ovi äänieristetty)
- eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu 23.10.2013 dnro 4261/4/13 rehtorin edellä selostetusta menettelystä tehtyyn kanteluun. Ratkaisun mukaan lehtikirjoituksen perusteella tehtyä kantelua ei ryhdytty eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa tutkimaan, koska tilannetta selkiyttävä lainsäädäntöuudistus oli tuolloin vireillä eduskunnassa ja rehtori C:n 21.10.2013 antaman ilmoituksen mukaan kännykkäkielto oli kumottu heti asian tultua valtakunnalliseen julkisuuteen
- järjestyssäännöt Pellon kunnan peruskouluille sekä Pellon peruskoulun seuraamusjärjestelmä sekä
- Pellon kunnan esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma 1.8.2014 alkaen.

Pellon kunnan sivistyslautakunnan mukaan koulukiusaamisongelma koettiin keväällä 2013 Pellon kunnassa niin merkittäväksi, että kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 20.5.2013 kyseistä teemaa ylimääräisenä asiana ja velvoitti sivistystoimea sekä sivistyslautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin ongelmaan tarttumiseksi. Kunnanhallitus edellytti, että näiden elinten oli luotava syyslukukauteen 2013-2014 mennessä uskottavat ja toimivat menetelmät kiusaamisen estämiseksi. Sivistystoimen velvollisuutena oli myös raportoida kunnanhallitukselle hankkeen etenemisestä.

Pellon peruskoulun 20.5.2013 asettama matkapuhelimien käyttörajoitus lakkautettiin 30.5.2013. Lausunnossa on viitattu perusopetuslain säännökseen, jonka mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä koulun järjestysäännöt tai antaa muut koulussa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä. Pellon kunnan hallintosäännön ja sivistystoimen ratkaisuvallan mukaan perusopetuksen ja lukion rehtori vastaa koulun ja kodin sekä koulun ja ympäröivän yhteiskunnan välisestä yhteistyöstä sekä työrauhan ylläpitämisestä.

Lehtitiedoista poiketen matkapuhelimia ei säilytetty opettajainhuoneessa vaan luokan edessä. Oppilaita ohjeistettiin toimittamaan puhelin opettajalle ilman sanktioita, puhelinta ei pakolla otettu pois ja esimerkiksi henkilökohtaista välineistöä (reppu, vaatteisto) ei tarkistettu hallussapitoon liittyen.

Sivistyslautakunta käsitteli kokouksessaan 13.11.2013 niitä toimenpiteitä ja suunnitelmia, joihin sivistystoimi oli ryhtynyt kiusaamisen estämiseksi ja joihin kunnanhallituskin sitä velvoitti. Pellon peruskouluissa ei ole ohjeistettu enää 30.5.2013 lukien jättämään matkapuhelimia luokkatilan eteen, mutta yhdessä on sovittu oppilaiden kanssa, että nämä eivät saa häiritä oppituntien kulkua tai vaarantaa kouluviihtyvyyttä ja -turvallisuutta. Tällä hetkellä Pellon peruskouluissa ja lukioissa ei ole ilmennyt ongelmia matkapuhelinten käytön suhteen.

Perusopetuslain säännökset oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön

Kantelun tarkoittamat tapahtumat ovat sattuneet vuosina 2012-2013, joten arvioin niitä ennen ajankohtaa 1.1.2014 voimassa olleen lainsäädännön perusteella.

Kantelun tarkoittamien tapahtumien aikaan voimassa olleessa, kuten nykyisessäkin perusopetuslain 29 §:n 1 momentissa säädetään, että opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Pykälän 2 momentin mukaan opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista.

Pykälän 3 momentin mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestysäännöt tai antaa muut koulussa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Pykälän 4 momentin mukaan kyseisissä järjestysäännöissä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käytäytymisestä.

Arviointi

Matkapuhelimien käytön rajoittamisvallan perusteesta

Kantelija A on todennut, että (tuolloinen) perusopetuslaki ei sisällä säännöstä, jonka mukaan oppilaan olisi luovutettava hallussaan oleva esine koulupäivän ajaksi kenenkään muun haltuun. A on myös todennut, ettei perusopetuslaki myöskään mahdollista sitä, että oppilas määrätään kytkemään matkapuhelimesta virta pois, ellei sillä häiritä opetusta.

Ennen 1.1.2014 voimaan tulleita säännöksiä perusopetuslaissa ei ollut nimenomaisia määräyksiä tiettyjen esineiden tai aineiden, esimerkiksi matkapuhelimien tuomisesta kouluun tai säännöksiä opettajan oikeudesta ottaa haltuunsa vaarallinen tai opetusta häiritsevä esine tai aine.

Koulujen menettely ei siten perustunut eikä voinutkaan perustua lain nimenomaisiin säännöksiin, vaan koulujen ilmoitusten mukaan niiden toiminta perustui järjestyssääntöihin, joilla voidaan antaa määräyksiä asianmukaisesta käyttäytymisestä sekä kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden turvaamiseksi tarpeellisista käytännön järjestelyistä.

Perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Jotta perusoikeutena turvattu oikeus opetukseen toteutuisi asianmukaisesti, oppilailla tulee olla työrauha (Suvianna Hakalehto-Wainio: Oppilaan oikeudet opetustoimessa s. 164).

Järjestyssäännöillä pyritään oppilaiden työrauhan ja perustuslain 7 §:ssä taatun henkilökohtaisen turvallisuuden takaamiseen. Järjestyssääntöjä laadittaessa on otettava huomioon myös muita oppilaita koskevia perusoikeuksia, jotka voivat asettaa rajoituksia koulujen mahdollisuuteen määrätä järjestyssäännöin työrauhasta ja turvallisuudesta.

Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös oppilaiden matkapuhelimia. Tämä tarkoittaa, että kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa. Määrättäessä matkapuhelimien suljettuna pitämisestä tulee ottaa huomioon perustuslain 12 §:ssä taatun sananvapauden sisältämä oikeus ilmaista ja vastaanottaa viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Mikäli matkapuhelin jouduttaisiin koulussa luovuttamaan opettajalle tai muulle koulun edustajalle, asiaa voidaan näiden lisäksi arvioida myös perustuslain 10 §:n tarkoittaman puhelun tai muun luottamuksellisen viestin salaspitoa koskevalta kannalta.

Oppilaiden yleiset, kaikille kuuluvat perusoikeudet voivat siten olla jännitteessä heidän opetuksen saamiseen liittyvien oikeuksiensa kanssa. Perusoikeuksien ristiriitatilanteessa niitä joudutaan punnitsemaan keskenään. Harkinnassa on kysymys siitä, missä määrin yhtä tai useampaa perusoikeutta voidaan rajoittaa jonkin toisen tai toisten perusoikeuksien toteutumiseksi. Koska perus- ja ihmisoikeuksilla ei ole yleisellä tasolla ehdotonta etusijajärjestystä, niiden painoarvo voi vaihdella tapauskohtaisesti.

Koulujen järjestyssääntöjä vahvistettaessa on harkittava, missä määrin oppilaille kuuluvia yleisiä perusoikeuksia voidaan rajoittaa, jotta myös heidän oikeutensa asianmukaiseen opetukseen ja turvalliseen oppimisympäristöön voidaan turvata. Mikäli järjestyssäännöillä kavennetaan oppilaiden perusoikeuksia koulun turvallisuuden tai työrauhan takaamiseksi, rajoitusten on täytettävä perusoikeuksien rajoittamisen yleiset edellytykset. Järjestyssäännöissä asetettujen rajoitusten tulee siten olla kyseisiin tavoitteisiin nähden järkevässä ja kohtuullisessa suhteessa. Jär-

jestyissäännöillä voidaan oppilaiden perusoikeuksia rajoittaa vain siinä määrin kuin turvallisuuden ja työrauhan toteuttaminen välttämättä vaatii.

Oppilaitosten järjestyssäännöt ovat koulu- ja kuntakohtaisia. Tapahtuma-aikaan voimassa olleessa tai nykyisinkään voimassa olevassa perusopetuslaissa ei ole säännöksiä opetuksen järjestäjän vahvistamien järjestyssääntöjen sisällöstä.

Voimassa olevaan perusopetuslakiin liittyvää hallituksen esitystä HE 66/2013 vp koskevassa mietinnössään SiVM 10/2013 vp eduskunnan sivistysvaliokunta on keskustellut matkapuhelinten tai mobiililaitteiden käytöstä tai auki pitämisestä oppituntien/koulupäivän aikana. Valiokunnan mielestä järjestyssäännöissä tulisi määrätä, että nämä laitteet tulisi pitää suljettuina, ellei niitä käytetä välineenä oppitunnin aikana opetettavan aineen opetuksessa/oppimisessa. Tasa-arvoisen kohtelun ja oikeusturvan vuoksi valiokunta on kirjannut pitävänsä tärkeänä, että maamme kouluissa olisi mahdollisimman yhteneväiset ohjeet ja käytännöt näissä tilanteissa. Koska käytännössä järjestyssäännöt suuresti vaihtelevat eri kunnissa ja kouluissa, valiokunta on pitänyt välttämättömänä, että Opetushallitus välittömästi ryhtyy valmistelemaan ohjeellista järjestyssääntömallia kuntia varten.

Opetushallituksesta sähköpostitse 17.10.2014 saadun tiedon mukaan Opetushallituksessa on keskusteltu asiasta, mutta tällä hetkellä Opetushallituksessa ei ole valmisteilla mallia koulujen järjestyssäännöksi.

Osana käynnissä olevaa esi-, perus- ja lisäopetuksen opetussuunnitelmien sekä ammatillisen peruskoulutuksen tutkintojen perusteiden uudistamistyötä on valmisteilla perusopetuslain 29 §:n 3 momentissa ja ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitettu määräys kurinpitokeinojen käyttämisestä koskevien suunnitelmien laatimisesta. Perusopetuksessa määräys koskee myös kasvatustieteiden käyttämistä.

Kantelun tarkoittamat tapaukset

Perusopetuslaissa taattu oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön edellyttää, että yksittäisen koulun toiminnasta vastaavat tahot ja viime kädessä opetuksen järjestäjä puuttuvat koulussa ilmenneisiin kiusaamis- ja muihin häiriötilanteisiin. Saamani selvityksen mukaan matkapuhelinten käyttöä on Kiviojan ja Pellon kouluissa ainakin pääasiallisesti rajoitettu juuri ilmenneiden häiriötilanteiden vuoksi.

Saadun selvityksen mukaan Kiviojan koulussa on vaadittu, että oppilaan hallussa olevasta matkapuhelimesta pidetään virta katkaistuna koulupäivän ajan. Sitä vastoin lehtitiedoista poiketen virran katkaisua ei ole kontrolloitu pistokokein. Kyseiseen käytäntöön päädyttiin perusopetuslain 29 §:n perusteella koulussa kännyköiden avulla tapahtuneen kiusaamisen ja kännyköiden käytöstä aiheutuneen yleisen häiriön vuoksi. Nähdäkseni kyseinen määräys on ollut sellainen, joka perusopetuslain tuolloisen 29 §:n 3 momentin mukaan on voitu antaa häiriöttömän oppimisen edellyttämän asianmukaisen käyttäytymisen turvaamiseksi. Saamani selvityksen mukaan kyseinen määräys ei myöskään ole vaarantanut esimerkiksi yhteydenpitoa vanhempiin, koska matkapuhelimella on voinut luvanvaraisesti soittaa koulupäivänkin aikana.

Kun koulun toimivalta oppilaiden matkapuhelimien käytön rajoittamisessa perustuu koulun velvollisuuteen taata turvallinen ja häiriötön oppimisympäristö, koululla ei sen sijaan ole ollut toimivaltaa rajoittaa oppilaiden matkapuhelinten käyttöä matkapuhelimien säteilyriskejä koskevien käsitystensä perusteella.

Myös Pellon koulun osalta annetun selvityksen mukaan kännyköiden käyttöä ja hallussapitoa on rajoitettu koulussa ilmenneen kiusaamisen vuoksi. A:n kertomista lehtitiedoista poiketen kännyköitä on säilytetty opettajainhuoneen asemasta luokassa. Oppilaiden edellytettiin luovuttavan matkapuhelimensa opettajan hallintaan luokan eteen oppituntien ajaksi. Selvityksen mukaan luovuttaminen perustui ainakin jonkinasteiseen vapaaehtoisuuteen eikä oppilasta rangais- tu siitä, mikäli hän ei halunnut luovuttaa puhelintaan opettajalle. Kyseinen järjestely oli kou- lussa käytössä 10 päivää.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPITEET

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan oikeuskansleri käsittelee hänelle osoitettuja kirjallisia kanteluja ja viranomaisten ilmoituksia. Lain 4 §:n 1 momen- tin mukaan oikeuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontaval- taan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menetelleen lainvastaisesti tai jättä- neen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta. Pykälän 2 momentin mukaan oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta.

Kantelujen tarkoittamat, koulujen järjestyssääntöihin perustuneet toimenpiteet oppilaiden mat- kapuhelinten käytön rajoittamisessa ovat jossain määrin ongelmallisia oppilaiden perusoikeuk- sien rajoittamisen kannalta tarkasteltuna. Kerrotuissa olosuhteissa kuitenkin katson, ettei mi- nulla ole edellä selostetussa lainkohdassa tarkoitettua laillisuusvalvonnallista syytä ryhtyä Ki- viojan ja Pellon koulujen kantelujen tarkoittaman menettelyn johdosta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinnitän Ylivieskan sivistyslautakunnan ja Kiviojan koulun toiminnasta vastaavan koulunjohtaja B:n huomiota siihen, mitä edellä olen lausunut koulun toimivallasta matkapuhe- linten käytön rajoittamisessa.

Perusopetuslain kurinpitoa koskevaa 36 §:ää muutettiin 1.8.2013 lukien ja 1.1.2014 lukien la- kiin lisättiin kasvatustieteiden tutkimuskeskustelusta säätävä 35 a §. Näiden lainkohtien mukaan oppilaalle voi- daan määrätä kurinpitorangeistuksia, mikäli hän rikkoo koulun järjestystä eli toisin sanoen ope- tuksen järjestäjän vahvistamia järjestyssääntöjä. Koulun järjestyssääntöjen rikkominen voi va- kavimmillaan johtaa määräaikaan erottamiseen.

Koulussa käytetään julkista valtaa. Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käy- tön tulee perustua lakiin. Koulun kurinpitotoimissa ja muussa työrauhan turvaamisessa joudu- taan johonkin mittaan rajoittamaan oppilaiden perusoikeuksia. Kuten perusoikeuksien turvaa- misessa, myös niiden perusteltavissa olevassa rajoittamisessa on perustuslain 6 §:n mukaisesti oppilaita kohdeltava valtakunnallisesti tasa-arvoisesti.

Sivistysvaliokunnan Opetushallitukselta edellyttämällä järjestyssääntömallilla voitaisiin ennakkolisesti vaikuttaa siihen, että koulujen järjestyssääntöihin ei sisältyisi määräyksiä, jotka eivät perustu lakiin. Järjestyssääntömalli voisi osaltaan myös tukea koulujen kurinpitotoimien yhdenvertaista soveltamista.

Saatan tämän käsitykseni Opetushallituksen tietoon.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Kauppila

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi